Пасовисько починалось одразу за городами, ліворуч од лісу. Трохи незвично й сумно було без діда Тимощука.

Коли дідові допікав шлунок, він гриз крейду. А то вже й крейда не допомагала. І дід почовгав нині зранку до міста в лікарню. А корову його зайняв Ромко.

Пополудні Ромко із Сашком нарвали черешень дідові назавтра. Лісові черешні були гіркі, й дід їх цілими жменями кидав у рот, погладжуючи білу бороду. В солодких він не знаходив смаку.

З повним кашкетом черешень першим вернувся з лісу Ромко. Невдовзі почувся Сашків голос.

— Хлопці, хлопці,— кричав він на бігу,— що я знайшов!

Хлопці насторожились.

— Що я знайшов! — підбігаючи до гурту, кричав захеканий Сашко. — Отакенна-о! — Він розмахував руками.— Як свиня.

— Що таке? Що? — хлопці навперебій шарпали Сашка.— Кажи що?

Сашко важко відсапувався. Оговтавшись трохи, він глянув на ліс і видихнув:

— Бомба!

— Де?

— В рові,— відповів Сашко.— Так її не було видно. А то переходжу рів, чую: щось під ногами твердо. Розгрібаю старе листя, а там,— Сашко знову розвів руками,— отакенне бомбище!

— Брешеш!

— Їй-бо, правда.

— Покажеш?

— Ходімо! — рішуче сказав Сашко.— То близько, майже на виході з лісу.

...Бомбу виносили втрьох. Кілька разів перепочивали, обережно кладучи її на землю.

Неподалік знайшли глибоку яму. Наносили на дно хмизу, настелили торішнього листя — чисто тобі бусляче гніздо вийшло. Вмостили туди бомбу, а зверху наклали чималу купу хмизу й сухого гілляччя. Від купи простелили кроків на два доріжку з бур'яну, перед тим вибравши собі для схову старий окоп. Доки вогонь по доріжці дістанеться купи, встигнуть добігти й заховатися в окопі.

Відігнали подалі од лісу корів, підпалили бур'янову доріжку й чимдуж помчали до схову.

Відсапувались, збуджено позираючи один на одного. Вогонь уже повинен був підібратись до купи хмизу.

Підвівся і став навшпиньки Сашко.

— И-и! — злякано протягнув і повернув голову до хлопців.— Коло бомби чиєсь теля.

Хлопці скочили на ноги.

— Дідове теля,— розгублено зиркнув на друзів Ромко.— Щоб ти здохло! — здавленим голосом гукнув і вискочив з окопу.

— Куди ти?!

— Ромку, вернись!

— Ромку!..

Хлопці завмерли. Полум'я вже обіймало цілу купу, а теля то підступало до неї, принюхуючись, то раптом відстрибувало вбік.

Ромко з викриками кинувся до теляти, а те, дурне, давай вибрикувати довкола вогню. Тоді Ромко вихопив із купи палаючу ломаку й пожбурив нею в теля. Теля відскочило од вогню, настовбурчено вставилось на Ромка, відтак рвучко крутнулось на задніх ногах і галопом пустилось до стада корів. Ромко кинувся був за ним, але потім звернув убік і побіг до схову. Стрибнувши в окоп, він упав між хлопців, і ті якусь хвилю переляканими очима мовчки дивились на нього.

— Дати б тобі зараз по морді,— обізвався Сашко.

— За що? — здивовано глянув на нього Ромко.

— Він ще й питає за що,— сердито буркнув Дмитрик.— Якби бабахнуло...

— А теля? — запитливо обвів поглядом друзів Ромко.— Що було б з дідовим телям? Я мусив би свою корову віддавати.

— То що тобі дорожче: теля чи своя голова?

"Що вони там розуміють,— думав Ромко.— Тільки недавно купили корову... Мама он як ходить коло неї, як ласкаво Лисонькою називає..."

— А бачте,— визирнув з окопу Ромко,— ще й досі не зірвалась.

Хлопці й собі піднялись на ноги.

— Е-е,— протягнув Дмитрии,— вже й вогонь згасає. Може, вона й не зірветься. Може, вона зіпсована.

— Ні! — заперечив Сашко.— Вона ще добре не розпеклась.

Чекали вибуху ще, мабуть, з півгодини.

Неквапом обтрусивши штани, Сашко сказав:

— Ходім!

— Куди? — якось невпевнено запитав Ромко.

— Як — куди? — здивувався Сашко.— Туди.

— Я почекаю тут.

— О, герой,— насмішкувато вшпигнув Сашко.— До вогню бігав, а тепер злякався,— і він виліз з окопу. Неохоче вибрався й Ромко. Сонце вже опустилось за ліс, і тіні сягали ями з бомбою. Не доходячи кроків з п'ятнадцять до бомби, Сашко зупинився.

— Там повно жару,— сказав,— ще може розпектись і бабахнути.

— А що робити? — спитав Дмитрик.— Вже пора корів додому гнати.

— Може, трохи ще почекаємо?

Ромко поклав руку на Сашкове рамено:

— Беремось, хлопці, додому. Вночі бомбу все одно ніхто не знайде, а завтра зранку буде дід, він порадить, що зробити.

Підійшовши до корів, Ромко озирнувся. Враз його пройняв страх: біля ями з бомбою стояв дід Тимощук і ціпком щось розгрібав.

— Діду! — надсадно крикнув Ромко й зірвався з місця.— Діду!..